

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันพุธที่ 1 ธันวาคม 2564 เวลา 09.30 นาฬิกา ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น 2 อาคารรัฐสภา นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร เป็นประธานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 3 ครั้งที่ 11 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) โดยมี นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และนายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนทำหน้าที่ประธานการประชุม

ประธานฯ ได้อนุญาตให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปรีกษาหารือในเรื่องต่าง ๆ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 24 เป็นเวลาพอสมควร และเมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานฯ ได้ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

- (1) กระทู้ถาม (ไม่มี)
- (2) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม (ไม่มี)
- (3) รับรองรายงานการประชุม (ไม่มี)
- (4) เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมเรื่องด่วน สมาชิกฯ ได้เสนอญัตติด้วยวาจาเรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาข้อเท็จจริงในข้อบกพร่องการกำหนดเส้นทางเสด็จ และการถวายความปลอดภัยของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ขึ้นมาพิจารณาก่อนระเบียบวาระเรื่องด่วน

ที่ประชุมมีมติไม่เห็นชอบในการเลื่อนระเบียบวาระการประชุมขึ้นมาพิจารณาด้วยคะแนน 246 เสียง

ประธานฯ ให้นำเรื่องในทำนองเดียวกันมาพิจารณารวมกัน แต่เนื่องจากแต่ละร่างมีหลักการและเหตุผลที่แตกต่างกัน จึงต้องแยกลงมติในชั้นรับหลักการที่ละฉบับ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ข้อ 55 (4) จำนวน 7 ฉบับ ดังนี้

เรื่องด่วน

1. ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชลน่าน ศรีแก้ว เป็นผู้เสนอ)

หลักการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ดังต่อไปนี้

(1) เพิ่มกรณีการเสนอญัตติขอให้สภามีมติส่งเรื่องที่มีเหตุผลสมควรที่จะให้มีการออกเสียงประชามติให้คณะรัฐมนตรีทราบ (เพิ่มข้อ 48/1)

(2) เพิ่มกรณีวุฒิสภามีมติส่งเรื่องที่มีเหตุผลสมควรที่จะให้มีการออกเสียงประชามติมาเพื่อให้สภาดำเนินการพิจารณาลงมติ (เพิ่มข้อ 48/2)

(3) เพิ่มกรณีเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบเรื่องที่มีเหตุผลสมควรจะให้มีการออกเสียงประชามติแล้วให้ดำเนินการตามมาตรา 11 วรรคหนึ่ง ของกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ (เพิ่มข้อ 48/3)

เหตุผลเนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2564 มาตรา 9 (4) กำหนดให้การออกเสียงประชามติในกรณีที่รัฐสภาได้พิจารณาและมีมติเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีเหตุผลสมควรที่จะให้มีการออกเสียงประชามติและได้แจ้งเรื่องให้คณะรัฐมนตรีดำเนินการ และมาตรา 33 วรรคหนึ่ง กำหนดให้เมื่อมีกรณีที่จะต้องจัดให้มีการออกเสียงประชามติตามมาตรา 9 (4) ให้ประธานรัฐสภาแจ้งมติเห็นชอบของแต่ละสภาให้นายกรัฐมนตรีทราบ ในการแจ้งดังกล่าวให้ส่งสาระสำคัญของเรื่องที่จะขอทำประชามติในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจเนื้อหาสำคัญได้โดยสะดวกให้นายกรัฐมนตรีทราบด้วย ดังนั้น เพื่อแก้ไขข้อบังคับการประชุมสภาให้รองรับบทบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถริเริ่มเสนอญัตติขอให้สภามีมติส่งเรื่องที่มีเหตุผลสมควรที่จะให้มีการออกเสียงประชามติให้คณะรัฐมนตรีทราบ รวมทั้งแนวทางดำเนินการของสภาผู้แทนราษฎร กรณีวุฒิสภาริเริ่มเสนอญัตติขอให้วุฒิสภามีมติส่งเรื่องที่มีเหตุผลสมควรที่จะให้มีการออกเสียงประชามติให้คณะรัฐมนตรีทราบ และเมื่อญัตติดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองสภาให้ถือว่ารัฐสภาให้ความเห็นชอบเรื่องที่มีเหตุผลสมควรจะให้มีการออกเสียงประชามติแล้ว ให้ดำเนินการตามมาตรา 11 วรรคหนึ่ง ของกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติต่อไป จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับนี้

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนน 327 เสียง และเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 20 คน กำหนดระยะเวลาในการแปรญัตติ 7 วัน

2. ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายอนันต์ ผลอำนาจ เป็นผู้เสนอ)

หลักการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ดังต่อไปนี้

- (1) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า "ที่ประชุม" (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 3)
- (2) แก้ไขเพิ่มเติมให้การนัดประชุม การแจ้งนัดประชุม การเผยแพร่หนังสือ นัดประชุม ระเบียบวาระการประชุม และเอกสารที่เกี่ยวข้อง สามารถกระทำโดยทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศได้ (แก้ไขเพิ่มเติมข้อ 20 ข้อ 21 และข้อ 22)
- (3) กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด (เพิ่มส่วนที่ 1/1 วิธีการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ข้อ 43/1 ข้อ 43/2 ข้อ 43/3 และข้อ 43/4 ของหมวด 4 การประชุม)
- (4) กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถริเริ่มเสนอญัตติขอให้สภามีมติส่งเรื่องที่มีเหตุผลสมควรที่จะให้มีการออกเสียงประชามติให้คณะรัฐมนตรีทราบ รวมทั้งกรณีวุฒิสภามีมติส่งเรื่องที่มีเหตุผลสมควรที่จะให้มีการออกเสียงประชามติมาเพื่อให้สภาดำเนินการพิจารณาลงมติ ตลอดจนกรณีเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบเรื่องที่มีเหตุผลสมควรจะให้มีการออกเสียงประชามติแล้ว (เพิ่มข้อ 48/1 ข้อ 48/2 และข้อ 48/3)
- (5) แก้ไขเพิ่มเติมเงื่อนไขการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะกรรมการวิสามัญ โดยให้สามารถพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ หรือร่างข้อบังคับ (แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ 92/1 วรรคสี่)

(6) กำหนดให้สภาผู้แทนราษฎร สามารถพิจารณากระทู้ถามแยกเฉพาะผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ (เพิ่มข้อ 168/1)

เหตุผลโดยที่ปัจจุบันเทคโนโลยีการจัดการประชุมได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง ทั้งภาครัฐและเอกชนเลือกใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์และการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการแก้ไขปัญหาการประชุมที่ผู้เข้าร่วมประชุมไม่ได้อยู่ในสถานที่เดียวกัน เนื่องจากภัยพิบัติทางธรรมชาติหรือสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคร้าย หรือเหตุสุดวิสัย นอกจากนี้ ยังเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องในการจัดการประชุม เพิ่มความสะดวกรวดเร็ว ทั้งยังเป็นการลดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติสมควรให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถจัดการประชุมโดยประยุกต์ใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของงานด้านนิติบัญญัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน ประกอบกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. 2564 ได้มีผลบังคับใช้ ดังนั้น เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถริเริ่มเสนอญัตติขอให้สภามีมติส่งเรื่องที่มีเหตุผลสมควรที่จะให้มีการออกเสียงประชามติให้คณะรัฐมนตรีทราบ รวมทั้งแนวทางการดำเนินการของสภาผู้แทนราษฎร กรณีวุฒิสภาริเริ่มเสนอญัตติขอให้วุฒิสภามีมติส่งเรื่องที่มีเหตุผลสมควรที่จะให้มีการออกเสียงประชามติให้คณะรัฐมนตรีทราบ ตลอดจนเมื่อญัตติดังกล่าวได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองสภาให้ถือว่ารัฐสภาให้ความเห็นชอบเรื่องที่มีเหตุผลสมควรจะให้มีการออกเสียงประชามติแล้วให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติต่อไป จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับนี้

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนน 331 เสียง และเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 20 คน กำหนดระยะเวลาในการแปรญัตติ 7 วัน

3. ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายธีรรัชชัย พันธุมาศ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) เป็นเรื่องที่ยกมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 1 ครั้งที่ 18 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 15 มกราคม 2563

หลักการ แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ดังต่อไปนี้

(1) แก้ไขขั้นตอนการออกเสียงลงคะแนนโดยเปิดเผยตามข้อ 83

(2) แก้ไขขั้นตอนการนับคะแนนใหม่ตามข้อ 85

เหตุผลเนื่องจากข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 การขอนับคะแนนใหม่เป็นอำนาจผูกพัน เมื่อสมาชิกร้องขอให้นับคะแนนใหม่โดยมีผู้รับรองถูกต้อง ประธานสภาต้องให้นับคะแนนใหม่ ซึ่งการนับคะแนนใหม่ตามข้อ 85 กับการออกเสียงลงคะแนนใหม่ตามข้อ 83 มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ การลงคะแนนใหม่ต้องเริ่มต้นดำเนินการใหม่ในทุกกระบวนการ เสมือนการเลือกตั้งใหม่ สมาชิกผู้มีสิทธิออกเสียงทุกคนสามารถใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนใหม่ได้ทั้งหมด แม้ว่าการลงคะแนนครั้งก่อนจะไม่ได้มาลงคะแนนก็ตาม แต่การนับคะแนนใหม่จะต้องนับคะแนนจากผู้ที่ลงคะแนนครั้งก่อนแล้วเท่านั้น จะให้สมาชิกที่ไม่ได้มาลงคะแนนในมติครั้งก่อนใช้สิทธิลงคะแนนออกเสียงเพิ่มเติมไม่ได้ ดังนั้น เพื่อให้การออกเสียงลงคะแนนของสภาผู้แทนราษฎรเกิดความเที่ยงธรรม สะท้อนเจตจำนงของสมาชิกในการลงคะแนนในครั้งแรกและป้องกันการใช้ช่องทางการเสนอขอให้นับคะแนนใหม่เป็นเครื่องมือทางการเมือง จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับนี้

ที่ประชุมมีมติไม่รับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนน 240 เสียง

4. ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายวิรัช พันธุมะผล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) เป็นเรื่องค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25 ปีที่ 1 ครั้งที่ 29 (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ 19 กุมภาพันธ์ 2563

หลักการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 โดยเพิ่มเติมการจัดส่งหนังสือนัดประชุมทางสื่อสารสนเทศและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตามข้อ 20 ข้อ 21 และข้อ 22

เหตุผลเนื่องจากข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 การจัดส่งหนังสือนัดประชุมกำหนดให้จัดส่งเป็นหนังสือ ยังไม่สอดคล้องต่อรูปแบบการให้บริการในโลกปัจจุบัน ซึ่งมุ่งเน้นการให้บริการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้น เพื่อให้การจัดส่งหนังสือนัดประชุมสภาผู้แทนราษฎร มีความทันสมัยและทันต่อสถานการณ์ของโลกในยุคปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับนี้

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนน 331 เสียง และเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 20 คน กำหนดระยะเวลาในการแปรญัตติ 7 วัน

5. ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ และนายวรภพ วิริยะโรจน์ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. 2562 เพื่อกำหนดให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเนื่องจากเกิดสถานการณ์อันกระทบความสงบเรียบร้อย ความมั่นคง และความปลอดภัยสาธารณะและกำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ไม่สามารถเข้าร่วมการประชุมสภาได้โดยมีเหตุจำเป็นอันสมควรสามารถเข้าร่วมการประชุมสภาผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นกรณีพิเศษเฉพาะราย ภายใต้ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

เหตุผลเนื่องจากในปัจจุบันมีการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศที่เกิดขึ้นใหม่เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ใช้กับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนระดับพัฒนาการในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางด้านโทรคมนาคมเพื่อใช้ในการเชื่อมต่อกับโครงข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีความรวดเร็วและปลอดภัยมากขึ้นเพียงพอในการจัดการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีผู้เข้าร่วมประชุมคราวละจำนวนมากและจากสถานการณ์ล่าสุดที่เกิดขึ้นทั้งในประเทศไทยและในหลายประเทศทั่วโลก ที่สร้างผลกระทบเป็นวงกว้างอันกระทบความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงและความปลอดภัยสาธารณะ อาทิ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สถานการณ์การระเบิดครั้งใหญ่ในกรุงเบรุต สาธารณรัฐเลบานอน ซึ่งหากเกิดเหตุการณ์ลักษณะนี้ขึ้นในประเทศ อาจเป็นจะอุปสรรคให้สภาผู้แทนราษฎรมีอาจจัดการประชุมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรสามารถรับมือกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนเช่นนี้ได้ ในอนาคต ตลอดจนเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มีเหตุ

อันสมควรที่ไม่สามารถเดินทางมาเข้าร่วมประชุมได้ในบริเวณอาคารรัฐสภา สมควรให้การประชุมสภาผู้แทนราษฎรสามารถดำเนินการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับนี้

ที่ประชุมมีมติเห็นชอบรับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนน 334 เสียง และเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 20 คน กำหนดระยะเวลาในการแปรญัตติ 7 วัน

6. ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ เป็นผู้เสนอ)

หลักการ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติซึ่งเป็นการทำหน้าที่หลักในฝ่ายนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรแยกออกมาต่างหากจากการพิจารณาญัตติอื่น ๆ โดยกำหนดการจัดระเบียบวาระการประชุม แยกการพิจารณาเรื่องที่เสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติออกมามาต่างหาก และกำหนดให้อยู่ในลำดับการพิจารณาก่อนเรื่องที่เสนอใหม่

เหตุผล โดยที่ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 กำหนดให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรต้องพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ซึ่งการพิจารณาเรื่องที่เสนอเป็นร่างพระราชบัญญัตินั้น ข้อ 23 (6) ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรกำหนดให้อยู่ในระเบียบวาระพิจารณาเรื่องที่เสนอใหม่เช่นเดียวกับการพิจารณาญัตติเรื่องอื่น ๆ ซึ่งทำให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปอย่างล่าช้า เพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติซึ่งเป็นการทำหน้าที่หลักในฝ่ายนิติบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรแยกออกมาต่างหากจากการพิจารณาญัตติอื่น ๆ จึงจำเป็นต้องตราข้อบังคับการประชุมนี้

ที่ประชุมมีมติไม่รับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนน 242 เสียง

7. ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ และคณะ เป็นผู้เสนอ) (เป็นเรื่องที่ไม่ได้บรรจุในระเบียบวาระการประชุม)

สมควรนำร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ประกอบกับรัฐสภาได้ให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ได้กำหนดให้ประชาชนเสนอร่างผ่านรัฐสภาได้ แต่ไม่มีข้อบังคับที่รองรับอย่างชัดเจน ดังนั้น การประชุมสภาผู้แทนราษฎรผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จึงมีความสำคัญจึงขอแก้ไขร่างดังกล่าว แต่มีประเด็นข้อกังวลเรื่องความไม่พร้อมอย่างใดก็ตาม จะต้องศึกษาในรายละเอียดให้รอบคอบว่าขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 148 หรือไม่

จากนั้น สมาชิกฯ ได้แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ ทั้ง 7 ฉบับ แต่ละฉบับมีหลักการและเหตุผลที่แตกต่างกัน จึงต้องแยกลงมติในชั้นรับหลักการที่ละฉบับ สมาชิกฯ ส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นการนับคะแนนใหม่ตามข้อ 85 กกับการออกเสียงลงคะแนนใหม่ตามข้อ 83 มีความแตกต่างกันคือ การลงคะแนนใหม่ต้องเริ่มต้นดำเนินการใหม่ในทุกกระบวนการ ดังนั้น การลงคะแนนใหม่จะขัดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หรือไม่ โดยมีมาตราที่เกี่ยวข้องคือ มาตรา 120 วรรคสาม สมาชิกคนหนึ่งย่อมมีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด และมาตรา 128 สภาผู้แทนราษฎรและ

วุฒิสภามีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมเกี่ยวกับการเลือกและการปฏิบัติหน้าที่ของประธานสภา รองประธานสภา เรื่องหรือกิจการอันเป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการการสามัญแต่ละชุด การปฏิบัติหน้าที่และองค์ประชุมของคณะกรรมการ วิธีการประชุมการเสนอและพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญและร่างพระราชบัญญัติ การเสนอญัตติ การปรึกษา การอภิปราย การลงมติ การบันทึกการลงมติ การเปิดเผยการลงมติ การตั้งกระทู้ถาม การเปิดอภิปรายทั่วไป การรักษาระเบียบและความเรียบร้อย และการอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีอำนาจตราข้อบังคับเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมของสมาชิกและกรรมการ และกิจการอื่นเพื่อดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ส่วนกรณีการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ซึ่งการพิจารณาเรื่องที่เสนอเป็นร่างพระราชบัญญัติตามข้อ 23 (6) ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรกำหนดให้อยู่ในระเบียบวาระพิจารณาเรื่องที่เสนอใหม่เช่นเดียวกับการพิจารณาญัตติเรื่องอื่น ๆ ซึ่งทำให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปอย่างล่าช้าเพื่อให้การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎรต้องแยกออกมาต่างหากจากการพิจารณาญัตติอื่น ๆ ประเด็นเกี่ยวกับการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ถือว่าเป็นการพัฒนาให้ก้าวทันยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งในปัจจุบันการนัดประชุมได้มีการส่งเอกสารนัดประชุมและเอกสารประกอบการประชุมผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และทางเอกสารด้วยอีกทางหนึ่ง ทั้งนี้ หากใช้การนัดประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้ ก็ถือว่าเป็นการช่วยให้ ประหยัดทรัพยากรธรรมชาติอีกทางหนึ่ง อย่างไรก็ตาม การตีความในข้อบังคับการประชุมฯ ยังไม่มีความชัดเจนในบางกรณีสมาชิกฯ ได้ตีความไปในทิศทางที่แตกต่างกัน หากดำเนินการปรับแก้ไขข้อบังคับการประชุมฯ ใหม่ให้มีความละเอียดและชัดเจนมากยิ่งขึ้น อาจช่วยป้องกันการเกิดปัญหาต่าง ๆ ขึ้นได้ พร้อมกันนี้ ขอให้เร่งดำเนินการผลักดันร่างพระราชบัญญัติให้สำเร็จเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งพิจารณาแนวทางในการบริหารจัดการ การพิจารณารายงานที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว เนื่องจากขณะนี้มียางานตกค้างการพิจารณาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งอาจดำเนินการพิจารณาเพิ่มวันประชุมเพื่อพิจารณาให้รวดเร็วยิ่งขึ้น นอกจากนี้ ขอให้ประธานฯ พิจารณาแนวทางในการแจกแท็บเล็ตหรือโน้ตบุ๊กให้แก่ ส.ส. เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล เอกสารประกอบการประชุมมากยิ่งขึ้น เพราะข้อมูลประกอบการประชุมในหลายประเด็นมีความสำคัญ และมีความจำเป็นหากมีเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเหล่านั้นจะทำให้ข้อมูลถูกจัดเก็บในที่ปลอดภัยและป้องกันการสูญหายได้

ประชุมมีมติเห็นชอบรับหลักการร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ด้วยคะแนน 330 เสียง และเห็นชอบให้ตั้งคณะกรรมการวิสามัญ จำนวน 20 คน กำหนดระยะเวลาในการแปรญัตติ 7 วัน

ทั้งนี้ ที่ประชุมเห็นชอบให้ใช้ร่างข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ของนายอนันต์ ผลอำนวย เป็นร่างหลักในการพิจารณา

1.2 ที่ประชุมพิจารณาเรื่องที่ค้างพิจารณา ดังนี้

1.2.1 ร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... (พลโท วีระ วงศ์สรรค์ กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 11,808 คน เป็นผู้เสนอ)

นายณัฐกร แก้วดี ที่ปรึกษา ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด นำเสนอหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังนี้

หลักการแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(1) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า ชุมนุมสหกรณ์ และสมาชิกสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 4)

(2) แก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ คณะอนุกรรมการส่งเสริม กำกับ ดูแลการบริหารเงินและการลงทุนของสหกรณ์ คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสหกรณ์ คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาการผลิต การแปรรูป และการตลาดของสินค้าสหกรณ์ และคณะอนุกรรมการพัฒนาบุคลากรของสหกรณ์ และกำหนด โครงสร้าง คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม จำนวนของอนุกรรมการในแต่ละคณะ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้น จากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 14)

(3) เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ส่งเสริม สนับสนุน สร้างเสถียรภาพ ดำรงเงินกองทุนรักษาเสถียรภาพระบบสหกรณ์ และดำรงเงินกองทุนอื่น ๆ ให้แก่ระบบ สหกรณ์ประเภทต่าง ๆ และกำหนดวัตถุประสงค์ แหล่งที่มาของกองทุน คณะกรรมการบริหารกองทุน ที่ตั้งสำนักงานกองทุน และการบริหารกองทุน (เพิ่มมาตรา 14/1)

(4) แก้ไขเพิ่มเติมการมอบอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 16 วรรคสอง)

(5) แก้ไขเพิ่มเติมการกระทำการ หรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ อันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 22 วรรคหนึ่ง)

(6) แก้ไขเพิ่มเติมให้สมาชิกสหกรณ์มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ เพื่อแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา 22/1)

(7) เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และ สหกรณ์เครดิตยูเนียน และอำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริม กำกับ ดูแลการ บริหารเงินและการลงทุนของสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา 26/1 และมาตรา 26/2)

(8) เพิ่มส่วนการส่งเสริมสหกรณ์ และบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการดำเนินงาน ของคณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสหกรณ์ (เพิ่มส่วนที่ 3/1 การส่งเสริมสหกรณ์ และมาตรา 26/3)

(9) เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการส่งเสริม พัฒนาการผลิต การแปรรูป และการตลาดของสินค้าสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา 26/4)

(10) เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพัฒนา บุคลากรของสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา 26/5)

(11) แก้ไขเพิ่มเติมประเภทของสหกรณ์ ลักษณะ วัตถุประสงค์ และขอบเขตของการดำเนิน กิจการสหกรณ์แต่ละประเภท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 33 วรรคสอง)

(12) แก้ไขเพิ่มเติมบัญญัติเกี่ยวกับสมาชิกสมทบ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 41 วรรคสอง)

(13) เพิ่มบทบัญญัติให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการต้องรับผิดชอบ ร่วมกันในความเสียหายต่อสหกรณ์ (เพิ่มมาตรา 51/1)

(14) แก้ไขเพิ่มเติมการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ (มาตรา 60)

(15) แก้ไขเพิ่มเติมการจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และอำนาจกระทำการของชุมนุมสหกรณ์ระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 101 วรรคสอง เพิ่มมาตรา 105/1 และมาตรา 105/2)

(16) เพิ่มหมวดการอุทธรณ์ คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ อำนาจหน้าที่และ การดำเนินงาน (เพิ่มหมวดที่ 9/1 การอุทธรณ์ มาตรา 128/1 และมาตรา 128/2)

เหตุผลโดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานทำให้มี บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ไม่เอื้อต่อการส่งเสริมพัฒนาและคุ้มครอง ระบบสหกรณ์ที่มีหลักการและอุดมการณ์ในการช่วยเหลือเกื้อกูลระหว่างสมาชิกและสหกรณ์ด้วยกัน รวมทั้ง การช่วยเหลือสังคมประเทศชาติ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อให้การพัฒนา คุ้มครอง สร้างเสถียรภาพแก่ระบบสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีการบริหารจัดการและควบคุม โดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตยและมีความเป็นอิสระ โดยนิยามศัพท์คำว่าชุมนุมสหกรณ์และสมาชิกสมทบ ให้ชัดเจน ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ส่งเสริม สนับสนุน สร้างเสถียรภาพ ดำรงเงินกองทุน รักษาเสถียรภาพระบบสหกรณ์ และดำรงเงินกองทุนอื่น ๆ ให้แก่ระบบสหกรณ์ประเภทต่าง ๆ แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ คณะอนุกรรมการส่งเสริม กำกับ ดูแลการบริหารเงินและการลงทุน ของสหกรณ์ คณะอนุกรรมการส่งเสริมพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของสหกรณ์ คณะอนุกรรมการส่งเสริม พัฒนาการผลิต การแปรรูป และการตลาดของสินค้าสหกรณ์และคณะอนุกรรมการพัฒนาบุคลากรของสหกรณ์ พร้อมทั้งกำหนดองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ อำนาจหน้าที่และการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ ต่าง ๆ กำหนดการกระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ อันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก การให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการ แก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์ การกำหนดประเภท ลักษณะวัตถุประสงค์และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการ ของสหกรณ์แต่ละประเภท โดยกำหนดเป็นกฎกระทรวง การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสมทบ ความรับผิดชอบ ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ โดยให้นำเข้ากองทุนรักษาเสถียรภาพระบบสหกรณ์ การจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ระดับจังหวัด ระดับภูมิภาค ระดับประเทศ และกำหนดอำนาจกระทำการของชุมนุมสหกรณ์ในแต่ละระดับให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตรา พระราชบัญญัตินี้

สมาชิกฯ ได้แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตในประเด็นต่าง ๆ อาทิ ปัญหา การเอาเงินสหกรณ์ไปบริจาค โดยเฉพาะในมาตรา 3 ที่เสนอให้มีสมาชิกสมทบ หมายความว่า บุคคลธรรมดา ที่บรรลุนิติภาวะ แต่ขาดคุณสมบัติในการเป็นสมาชิกหรือบุคคลธรรมดาที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ทั้งนี้ การเปิดให้มี สมาชิกสมทบได้นั้น หากมองในภาพรวมแล้วเหมือนจะช่วยให้สหกรณ์มีความเข้มแข็ง ในส่วนการถือคสเป็ค ซึ่งเป็นช่องโหว่ของกฎหมาย หากมิได้ใช้พระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. 2560 จำเป็นต้องออกกฎหมายมารองรับในการจัดซื้อจัดจ้าง ร่างฉบับนี้จึงเป็นเครื่องยืนยันในการแก้ไข ปัญหาการโกงในระบบสหกรณ์ ส่วนกรณีการบริหารของสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นการออมทรัพย์หรือสหกรณ์ ที่ส่งเสริมการผลิตค่อนข้างประสบปัญหาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากช่องว่างของกฎหมาย ที่ไม่ได้มีการเปิดโอกาสให้กิจการของสหกรณ์ในประเทศไทยได้มีความสามารถหรือศักยภาพที่จะพัฒนาตามยุค ตามสมัยและสภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ ในประเด็นรายมาตราที่ได้มีการยกยกร่างขึ้นมา เพื่อขอแก้ไขนั้นเสมือนเป็นการเพิ่มองคาพยพ และผ่อนคลายกฎระเบียบบางข้อเพื่อประโยชน์ในการบริหาร จัดการ ไม่ได้เป็นการปรับตัวโครงสร้างหรือแก้ปัญหาที่เป็นแก่นกลางและใจความสำคัญ ส่วนประเด็น การขอแก้ไขเพิ่มเติมเรื่องชุมนุมสหกรณ์ อาจมีบางประเด็นที่ยังคลุมเครืออยู่บ้างและในประเด็นของชุมนุม สหกรณ์นั้น หากไม่กำหนดนิยามที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้ในภายหลัง นอกจากนี้ ประเด็นของ ความเป็นนิติบุคคล หรือความไม่เป็นนิติบุคคล และความรับผิดชอบอันเนื่องมาจากกิจการ ซึ่งชุมนุมสหกรณ์ จะดำเนินการต่อไปในภายหลังกนั้น อาจทำให้ปัญหาที่เคยประสบมาบ้างแล้วยิ่งทวีคูณเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตาม บางประเด็นที่ผู้กร่างได้นำเสนอขอแก้ไขมานั้น อาจสามารถแก้ไขปัญหาได้ด้วยวิธีอื่นดังเช่นการแก้ไขกฎหมาย สหกรณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2562 ได้ดำเนินการไปแล้ว จึงขอให้ผู้กร่างพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างร่างฉบับนี้

และฉบับที่ได้แก้ไขเมื่อปี 2562 เพราะในหลายประเด็นอาจไม่ต้องดำเนินการแก้ไขแล้ว เนื่องจากได้มีการแก้ไขปรับปรุงไปในคราวนั้น อย่างไรก็ตาม ขอให้การแก้ไขในครั้งนี้เป็นการแก้ไขในประเด็นโครงสร้างอย่างแท้จริง เพื่อให้มีความเหมาะสมและสมบูรณ์มากที่สุด ส่วนสมาชิกฯ จะมีการแก้ไขเพิ่มเติมด้วยเหตุผลอันใดเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ขอให้ดำเนินการแก้ไขในขั้นกรรมาธิการต่อไป

นายณัฐกร แก้วดี ที่ปรึกษาชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด ตอบชี้แจงว่า ระบบสหกรณ์เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาเกินกว่า 100 ปี แม้ว่าระบบการบริหารจัดการจะยังไม่ดีมาก อาจมีข้อบกพร่องบ้าง เนื่องจากสถานการณ์และเทคโนโลยีมีความเปลี่ยนแปลงไป เพราะฉะนั้นการแก้ไขของภาคประชาชนจึงได้เล็งเห็นถึงจุดอ่อนว่าควรมีการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ระบบสหกรณ์มีความมั่นคงและเป็นประโยชน์กับพี่น้องประชาชนมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ผู้เสนอร่างมีความมุ่งหวังว่า หากดำเนินการแก้ไขแล้วขอให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดีขึ้น เพราะระบบสหกรณ์จะเข้าไปช่วยเหลือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น สำหรับการจัดตั้งสหกรณ์ปัจจุบันได้นำระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้มีความสะดวกสบาย ส่วนการมีสมาชิกสมทบเพื่อให้เยาวชนรู้จักการออม สหกรณ์ทั้งระบบมี 8,000 แห่ง สหกรณ์ให้สิทธิประโยชน์กับสหกรณ์มากกว่าร้อยละ 90 และขอขอบคุณประธานสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกฯ ที่ให้โอกาสภาคประชาชนเข้ามาชี้แจงต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวันนี้

จากนั้น ประธานฯ ได้สั่งปิดการประชุมเวลา 19.00 นาฬิกา

ปิดประชุมเวลา 19.00 นาฬิกา

*****

จัดทำโดย กลุ่มงานสื่อมวลชน สำนักประชาสัมพันธ์
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร